

Patientinformation inför en slyng-operation mot ansträngningsinkontinens (TVT, TVT-O, TOT)

Vem kan bli aktuell för att göra en slyng-operation?

Operationen utförs för att behandla urinläckage av ansträngningstyp. Ansträngningsläckage uppkommer vid ökat buktryck t ex vid hosta, nysning, hopp, fysisk aktivitet, vid hastig uppresning och ibland vid sex. Innan du erbjuds en slyng-operation bör du ha provat att behandla ansträngningsinkontinensen med bäckenbottenträning, ha träffat en uroterapeut eller speciellt utbildad barnmorska/sjuksköterska. För dig som lider av kronisk smärta eller har genomgått strålbehandling i bäckenregionen rekommenderas inte slyng-operation i första hand.

Ansträngningsinkontinens kan förbättras av viktnedgång, behandling av förstoppning och rökstopp som innebär minskad hosta. Lokalt östrogen rekommenderas om du har slutat menstruera.

Hur går operationen till?

Operationen utförs i lokalbedövning med lugnande läkemedel eller möjligen kort narkos. Via en mindre öppning i slidans främre vägg för man med hjälp av ledare in ett centimeterbrett syntetband så att det ligger som ett stöd under urinröret. Bandet kommer ut antingen ovanför blygdbenet (TVT, bild 1) eller i ljumskan (TVT-O och TOT, bild 2). Bandet är mjukt, gjort av plast och läker fast i kroppsvävnaden. Det ger stöd för urinröret när buktrycket ökar vilket minskar urinläckaget. Antibiotika i tablettform kan ges inför operationen som förebyggande mot infektion. För att säkerställa att instrumentet inte skadat urinblåsan vid TVT-operation inspekteras denna via en kamera.

Efter operationen

Återhämtningen är snabb. Du får äta och dricka direkt efter operationen men ibland förekommer illamående. Att kissa kan kännas annorlunda till en början. Det kan vara svullet och bedövat men brukar gå bra efter några försök. Urinstrålen kan upplevas svagare även på sikt efter operationen. Innan du går hem kontrolleras att du kan tömma urinblåsan.

En liten blödning under cirka en vecka efter operationen är normalt och kommer ifrån såret i slidan. Man kan förvänta sig smärtor i slidan och smärtor över blygdbenet (TVT) eller i ljumskregionen (TVT-O och TOT). Det kan kännas som en ordentlig träningsvärk. Alvedon och Ipren brukar räcka som smärtstillande. Stygnet i slidan försvinner av sig självt inom några veckor. Ibland kan du märka av att en tråd kommer ut ur slidan, som du enkelt då kan ta bort. Det kan förekomma flytning vilket är normalt. Det är normalt att känna sig lite trött under första veckan efter operation. Blåmärken i vävnaden ses hos 2 av 100 patienter och kan ge mer smärta och därmed längre återhämtningstid.

Du kan duscha normalt efter operationen. Oftast behövs inte någon sjukskrivning. Om du har ett tungt arbete kan möjligen en kort sjukskrivning komma i fråga. Första månaden efter operationen bör du undvika intensiv träning, omslutande sex och bad. Ta god tid på dig på toaletten, krystkissa inte.

Hur är resultaten efter slyng-operation?

Drygt 9 av 10 kvinnor som genomgår operationen på grund av ren ansträngningsinkontinens blir botade eller klart förbättrade. Hos äldre (över 65 år), överviktiga, rökare och patienter med blandläckage (både ansträngningsläckage och trängningsläckage) är andelen som blir förbättrade lägre. Operationer med slynga har nu genomförts under cirka 30 års tid, och förbättringen av urinläckaget har visat hålla långsiktigt för de flesta. Risken för allvarliga komplikationer är liten men kan förekomma i enstaka fall. TOT/TVT-O har något lägre risk för allvarliga komplikationer jämfört med TVT, men en något större risk för ljumsksmärta. Efter TOT/TVT-O är det lite högre risk att bli opererad igen för inkontinens men det gäller få patienter (1).

När bör jag kontakta sjukvården?

Om flytningen luktar mycket illa, vid tecken på urinvägsinfektion, tilltagande ont och/eller feber över 38 grader bör du kontakta din vårdgivare.

Vanliga komplikationer

-*Urinvägsinfektion* är den vanligaste komplikationen (cirka 5 av 100 patienter). Annan infektion, t ex sårinfektion inträffar endast hos 2 av 100 patienter (2).

-*Blåstömningsbesvär första månaderna efter operationen förekommer hos 5-10 av 100 patienter*. Kvarliggande urinkateter alternativt upprepad självtappning av urinblåsan behövs undantagsvis under några dagar direkt efter operationen om blåsan inte kan tömmas. Enstaka gånger behöver bandet justeras vid en operation, det måste ske inom några dagar innan det läker fast.

-*Nyttillkomna trängningar eller trängningsinkontinens* efter operationen förekommer hos 8 av 100 patienter (1).

Mindre vanliga komplikationer

- *Band som kommer fram i slidan*. Enligt en uppföljning av kvinnor som i Sverige erhållit slynga mot urininkontinens uppger 2 av 100 att de drabbats av att slyngan trängt igenom slidslemhinnan och blivit synligt i slidan inom ett år efter operationen.

- *Långvarig smärta* efter slyng-operation förekommer. Det är fortfarande oklart hur vanligt detta är. Forskning och kartläggning pågår eftersom det är en potentiell allvarlig komplikation.

- *Sexuell funktion efter slyng-operation*. En del patienter rapporterar sexuell påverkan men de små studier som finns publicerade har inte kunnat visa på någon säker skillnad mellan de olika operationsmetoderna. Det finns dock visat att kvinnor som upphör att läcka urin vid sex efter operationen skattar sig mer förbättrade än de som fortsätter läcka urin vid sex.

Sällsynta komplikationer

- *Allvarlig tarm- eller nervskada* är mycket ovanligt och drabbar färre än 1 av 1000 opererade kvinnor.

-*Trombos* (blodpropp) är ovanligt. Vid slyng-operationer drabbas färre än 1 av 1000 (3).

Operationen är vanligtvis inte så lång att det motiverar förebyggande behandling mot trombos.

- *Risken för allvarlig blödning* är mycket liten vid slyng-operationer (färre än 1 av 500 drabbas).
- *Allvarlig infektion efter slyng-operationer* är mycket ovanligt.
- *Samlagssmärter för partner* är ovanligt.

Kan jag bli gravid eller föda barn efter en slyng-operation?

Vi rekommenderar generellt att du har avslutat ditt barnafödande innan du genomgår en slyng-operation men nya data tyder på att bandet bibehåller sin funktion oavsett en vaginal förlossning eller kejsarsnittsförlossning.

Går det att ta bort bandet?

Banden är permanenta och den egna vävnaden integreras normalt med bandet och ärrar fast. Du ska vara beredd på att ha kvar bandet resten av livet. Det kan vara svårt att operera bort bandet och en sådan operation medför komplikationsrisker. Mindre delar av band som tränger igenom slidslemhinnan kan klippas bort men effekten av operationen kan då påverkas.

Alternativ till slyng-operation

Det finns injektionsbehandlingar som ges i urinröret. Permanent material sprutas in i urinröret för att göra det trängre och därmed minska läckage-risken. Behandlingen görs i lokalbedövning och behöver oftast upprepas. I de flesta studier och i vårt eget operationsregister har injektionsbehandlingen sämre resultat än slyng-operationer (2). Injektionsalternativet kan vara aktuellt för dig som är äldre, har svåra grundsjukdomar eller om du har stora besvär men vill avstå slyngoperation.

Vårt budskap och rekommendation

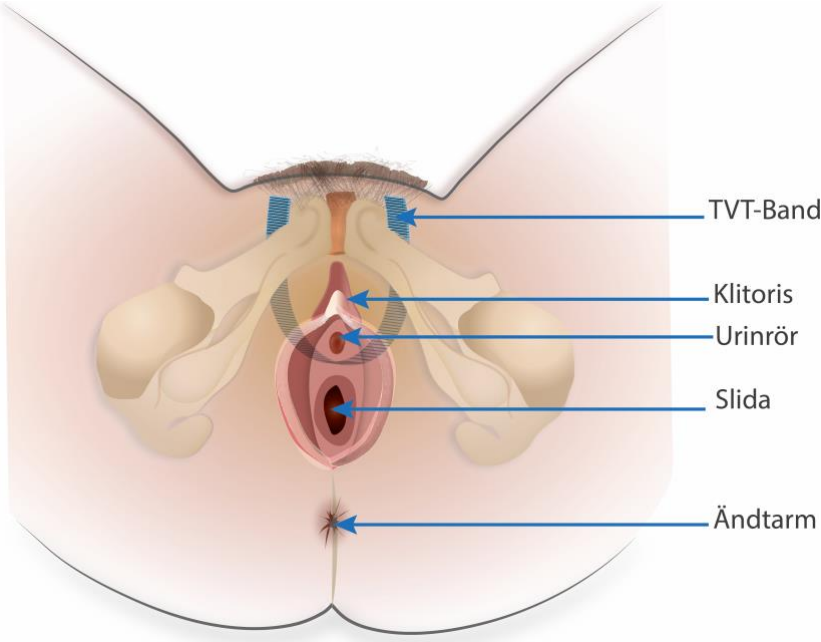
Slyng-operation är en effektiv och välbeprövad operation mot ansträngningsinkontinens. Operationen har specifika risker som finns beskrivna här. När du efter noggrant övervägande tycker att dina besvär av urinläckage påverkar din livskvalitet så mycket att det är värt eventuella risker kan du fatta beslut om du vill bli opererad.

Utarbetat och granskat av Arbets- och referensgruppen för Urogynekologi inom Svensk Förening för Obstetrik och Gynekologi (SFOG).

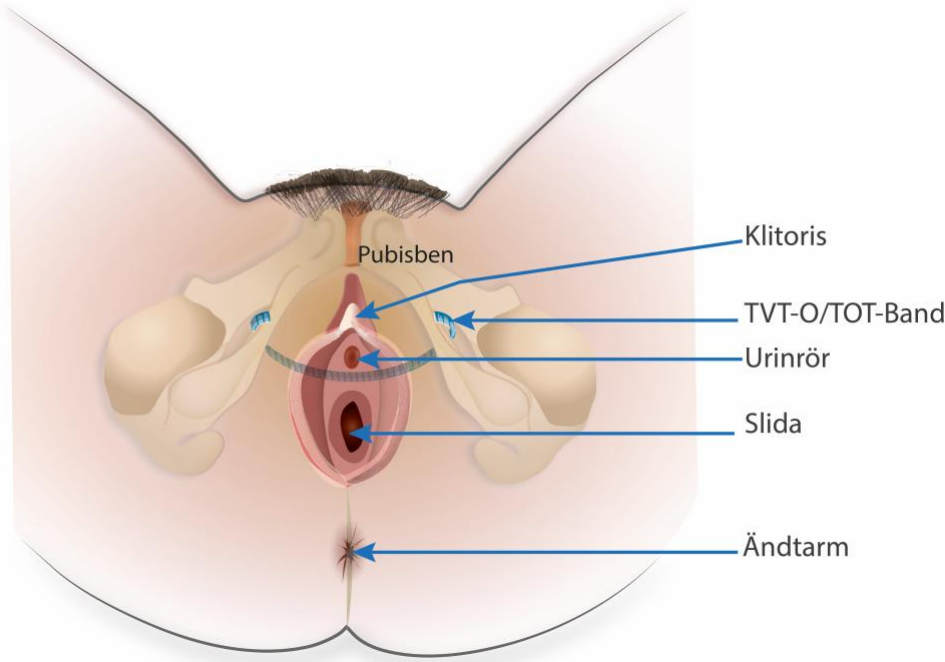
Referenser

1. Ford AA, Rogerson L, Cody JD, Aluko P, Ogah JA. Mid-urethral sling operations for stress urinary incontinence in women. Cochrane Database of Systematic Reviews 2017, Issue 7. Art. No.: CD006375. DOI: 10.1002/14651858.CD006375.pub4. Accessed 10 May 2023.
2. Inkontinenskirurgi, Årsrapport från GynOp-registret, 2021. www.gynop.se/wp-content/uploads/2022/05/Arssrapport-GynOp-Inkontinens-op-2021, citerad 2023-05-10.
3. NICE, Surgery for stress urinary incontinence, Patient decision AID, 2019.

Bild 1. TVT-band

Bild 2. TOT-band

Illustrationer av Fuad Bahram